

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

9. oktober 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 580 (Alm. del) af 18. september 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne det demografiske træk under antagelse om fuld levetidskorrektur for helbredsrelaterede udgifter? Herefter bedes ministeren rapportere følgende:

- Årligt demografisk træk i hvert af årene 2018-2025 både i pct. og mia. kr. i både grundforløbet og med fuld levetidskorrektur.
- Gennemsnitlige årlige demografisk træk i årene 2018-2025 både i pct. og mia. kr. i både grundforløbet og med fuld levetidskorrektur.
- Effekt på den finanspolitiske holdbarhed af at beregne det demografiske træk med fuld levetidskorrektur (ift. grundforløbet).
- Strukturel saldo i årene 2015-2060 i både grundforløbet og med fuld levetidskorrektur (figur).
- Årlig effekt på den primære strukturelle saldo og den strukturelle saldo af at beregne det demografiske træk med fuld levetidskorrektur i årene 2018-2060 (ift. grundforløbet) i både tabel og figur.

Svar

Det demografiske træk illustrerer udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes uændret.

Væksten i det demografiske træk opgøres med korrektur for delvis sund aldring. Sund aldring betyder en forbedret sundhedstilstand i befolkningen, som afspejles i en forlænget levetid for en given aldersgruppe. Det mindsker derfor isoleret set det demografisk betingede pres på de offentlige udgifter.

Beregningen af det demografiske træk med delvis sund aldring indebærer, at befolkningen opdeles i en gruppe, der befinder sig i den såkaldte terminale fase (de sidste 3 leveår) og en gruppe, der har mere end 3 leveår tilbage. Opdelingen foretages fordi helbredsrelaterede udgifter til personer i en given alder, som har mindre end tre leveår tilbage, er betydeligt højere end til personer i samme alder, som

har mere end tre leveår tilbage.¹ Konkret forudsættes det i fremskrivningen, at udgiftsprofilerne for personer i terminalfasen og i ikke-terminalfasen i gennemsnit svarer til den respektive aldersspecifikke udgift i dag. Idet befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik og DREAM indebærer, at andelen af fx 80-årige i den terminale fase forventes at falde, vil den samlede gennemsnitsudgift for aldersgruppen således også reduceres. Korrektionen for sund aldring foretages for helbredsrelaterede udgifter, som fx udgifter til hospitaler, medicin, plejehjem og hjemmehjælp.

I beregningen med fuld korrektion for sund aldring, får en stigning i restlevetiden fuldt gennemslag i de helbredsrelaterede udgifter. Det vil fx sige, at hvis restlevetiden for en 80-årig forventes at stige med fem år fra 2018 til 2060, ville det helbredsrelaterede udgiftstræk i 2060 svare til udgifterne for en 75 årig i udgangsåret.

Det demografiske træk er i den opdaterede mellemfristede fremskrivning fra august 2017 beregnet til at vokse med i gennemsnit 0,65 pct. om året i perioden 2018-2025, svarende til 3½ mia. kr. om året, *jf. tabel 1*.

Med fuld korrektion for sund aldring reduceres den beregnede gennemsnitlige årlige vækst til 0,6 pct. i perioden 2018-2025, svarende til ca. 3 mia. kr. om året.

Tabel 1

Vækst i det demografiske træk med hhv. delvis og fuld korrektion for sund aldring, 2018-2025

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns. årlig ændring
Opdateret grundforløb, august 2017									
Ændring i pct.	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Ændring i mia. kr., (2018-priser)	3½	3	3	3	3	3½	3½	3½	3½
Fuld korrektion for sund aldring									
Ændring i pct.	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Ændring i mia. kr., (2018-priser)	3	2½	2½	2½	2½	3	3	3	3

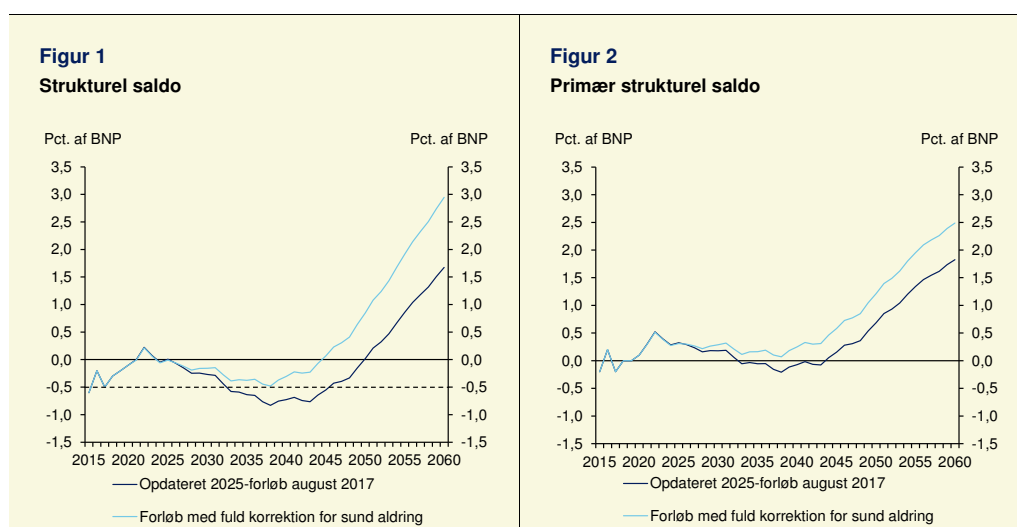
Anm.: Det er beregningen af det demografiske træk med korrektion for delvis sund aldring, der anvendes som input i Finansministeriets fremskrivninger af dansk økonomi.

Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2017 og egne beregninger.

I en fremskrivning af økonomien med fuld korrektion for sund aldring opgøres den finanspolitiske holdbarhed målt ved holdbarhedsindikatoren (HBI) til 2 pct. af BNP. Det er en forbedring af holdbarheden på ca. ¾ pct.-point af BNP i forhold til det opdaterede grundforløb fra august 2017, hvor HBI er opgjort til 1¼ pct. af BNP.

¹Se fx *Mod nye mål – Danmark 2015. Teknisk baggrundsrapport*, Finansministeriet December 2007 og *Vismandsrapporten Dansk Økonomi, efterår 2009* for yderligere dokumentation.

Indregningen af fuld korrektion for sund aldring betyder, at det demografisk betingede pres på den offentlige service mindskes væsentligt i beregningen. Således bliver de strukturelle underskud på intet tidspunkt i beregningen større end underskudgrænsen i budgetloven på 0,5 pct., mens den primære strukturelle saldo på intet tidspunkt udviser underskud, jf. figur 1 og 2. Saldoen i de beregningstekniske forløb forudsætter blandt andet, at folkepensionsalderen bliver sat op på linje med indekseringsmekanismen aftalt i *Velfærdsaftalen 2006* og at forhøjelserne af aldersgrænserne har de virkninger på arbejdsudbud mv., som er lagt til grund.

Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2017 og egne beregninger.

Virkningerne på den strukturelle saldo og den primære strukturelle saldo af at indregne fuld korrektion for sund aldring fremgår af *tabel 2*. Det bemærkes, at det demografiske træk primært anvendes som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning, og ikke bestemmer realvæksten i det offentlige forbrug indenfor den mellemfristede planlægningshorisont, der aktuelt løber frem til og med 2025.

Tabel 2

Ændring i strukturel saldo og primær strukturel saldo af at beregne det demografiske træk med fuld levetidskorrektion (fuld korrektion for sund aldring), 2018-2060

	Ændring i strukturel saldo	Ændring i primær strukturel saldo
Pct.-point af BNP		
2018	0,0	0,0
2019	0,0	0,0
2020	0,0	0,0
2021	0,0	0,0
2022	0,0	0,0
2023	0,0	0,0
2024	0,0	0,0
2025	0,0	0,0

Tabel 2 (fortsat)

Ændring i strukturel saldo og primær strukturel saldo af at beregne det demografiske træk med fuld levetidskorrektion (fuld korrektion for sund aldring), 2018-2060

	Ændring i strukturel saldo	Ændring i primær strukturel saldo
Pct.-point af BNP		
2026	0,0	0,0
2027	0,0	0,0
2028	0,1	0,1
2029	0,1	0,1
2030	0,1	0,1
2031	0,1	0,1
2032	0,2	0,1
2033	0,2	0,2
2034	0,2	0,2
2035	0,3	0,2
2036	0,3	0,2
2037	0,3	0,3
2038	0,3	0,3
2039	0,4	0,3
2040	0,4	0,3
2041	0,5	0,3
2042	0,5	0,4
2043	0,5	0,4
2044	0,6	0,4
2045	0,6	0,4
2046	0,7	0,5
2047	0,7	0,5
2048	0,7	0,5
2049	0,8	0,5
2050	0,8	0,5
2051	0,9	0,5
2052	0,9	0,6
2053	1,0	0,6
2054	1,0	0,6
2055	1,1	0,6
2056	1,1	0,6
2057	1,1	0,6
2058	1,2	0,7
2059	1,2	0,6
2060	1,3	0,7

Anm.: Det demografiske træk har ikke indvirkning på Finansministeriets fremskrivninger indenfor den mellemfristede planlægningshorisont, dvs. pt. frem til og med 2025.

Kilde: Egne beregninger

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister